

4. MALLI: TEHOTIIMI – ALUEEN NUORISOTOIMINTAAN VAIKUTTAMINEN

Mallin kuvaus

Tehotiimin tarkoituksena oli ottaa tytöt mukaan oppimaan nuorisotoimintaa sekä vaikuttamaan itse toimintaan. Ryhmässä oli neljä 12-vuotiasta tyttöä. Ryhmä kokoontui vuoden 2007 aikana keskimäärin 2 krt/kk.

Ryhmään saatiin mukaan neljä tyttöä ja ryhmässä käytiin aluksi keskustelua ryhmän laajentamisesta, mutta tytöt itse päättivät ryhmäkoon olevan sopiva. Muut ryhmän tytöt raportoivat poissaolleille aina seuraavalla kerralla edellisen kerran tapahtumista.

Ryhmän toiminta aloitettiin siten, että ohjaajat kävivät tyttöjen kanssa ensin läpi ryhmän tavoitteet ja tarkoituksen. Toimintasuunnitelma tehtiin yhdessä tyttöjen kanssa (eli mitä konkreettisesti tehdään). Suunnitelman tekeminen aloitettiin keskustelemalla tyttöjen kanssa siitä, mitä on nuorisotoiminta ja mitä sillä tarkoitetaan. Tämän jälkeen tytöt miettivät asioita, joihin voivat vaikuttaa omassa elämässään. Alueen nuorisotoimintaan tutustuminen päätettiin suorittaa kiertämällä nuorisotaloja ja haastatteleamalla niissä käyviä nuoria ja työntekijöitä. Pohdinnan jälkeen tytöt laativat nuorisotalokierroksen järjestyksen kartan avulla (samalla suunnalla olevat nuorisotalot samalla kertaa).

Tytöt laativat itse kysymykset, jotka kysyttiin kaikilla nuorisotaloilla nuoriso-ohjaajilta sekä nuorilta. Kysymyksiä oli yhteensä 13, esim. mitä toimintaa, minkä ikäisille, aukioloajat. Jokaiselta talolta kirjattiin myös ylös sijainti, kävijämäärät ja sukupuolijakauma.

Ryhmässä toimi kaksi ohjaajaa, jotka toimivat tyttöjen tukena ja kannustivat tyttöjä projektin itsenäiseen suorittamiseen. Tytöt kävivät vuoden aikana 13 nuorisotalolla. Toinen ryhmän ohjaajista soitti etukäteen nuorisotaloille ja sopi haastatteluajat. Ohjaajat olivat nuorisotalokierroksella mukana, mutta projektin esittelyn ja haastattelut tytöt suorittivat itse. Tytöt pitivät myös päiväkirjaa jokaisen kerran jälkeen. Keväällä tyttöjen kanssa pidettiin yhteenvetotapaaminen, jossa käytiin läpi kevään aikana tehdyt kierrokset.

Kerätyistä tiedoista tehty yhteenveto toimitettiin oman järjestön käyttöön ja kaupungin nuorisotoimelle.

Mallin soveltaminen

Malli toimii perusesimerkkinä siitä, miten lasten ja nuorten mielipiteitä voidaan kerätä lasten ja nuorten itsensä toimesta. Mallia sovellettaessa voidaan mieltää muitakin tiedonkeruumenetelmiä kuin haastattelu ja havainnointi. Mallia voidaan soveltaa isommallekin ryhmälle tai osana jonkun

ryhmän toimintaa esim. niin, että jonkun pienryhmän tehtävänä on kerätä tietoa/mielipiteitä tietyistä aiheista ja se tuodaan isompaan ryhmään osaksi toimintaa. Tärkeää mallissa on, että lapset/nuoret itse suunnittelevat kysyttävät kysymykset ja suorittavat kyselyn ja tulosten kirjaamisen itse.

Kehittämisehdotukset / huomioitavaa

Isompi ryhmä tai poikien läsnäolo olisi saattanut tuottaa lisää kysymyksiä tai erilaista näkökulmaa asiaan. Isommassa ryhmässä täytyy lasten välinen tehtäväjako miettiä tarkasti, jotta kaikki kokevat olevansa tarpeellisia, samoin käytettävät suunnittelumenetelmät. Pienessä ryhmässä, jossa ryhmäläiset tuntevat toisensa asioista pystytään päättämään keskustelemalla ja erityisiä menetelmiä ei tarvita.

Tavoitteiden asettaminen toiminnan alussa yhdessä lasten kanssa pitäisi tehdä siten, että jo siinä vaiheessa mietitään mihin haastattelujen/kyselyjen avulla pyritään eli mikä on jutun ”pointti”. Arviointivaiheessa palataan asetettuihin tavoitteisiin: olemmeko päässeet tavoitteeseemme? Sytä on myös miettiä jo alkuvaiheessa ja tehdä näkyväksi kaikille aikuisten intressit tai tavoitteet sekä lasten omat intressit ja tavoitteet toiminnalle. Halusivatko aikuiset tietää, mikä on alueen nuorisotoiminnan tila vai lapset?

Kerättyjä tietoja ja tuloksia ei tässä mallissa hyödynnetty eteenpäin. Osallisuuden ja vaikuttamisen näkökulmasta projekti jäi kesken. Tytöt haastattelivat ja keräsivät tietoa alueen nuorisotoiminnasta ja tulokset lähetettiin oman järjestön hallitukselle ja kaupungin nuorisotoimelle, mutta epäselvää on mitä tuloksille tehtiin tai luettiin niitä edes. On lasten mielipiteiden aliarvioimista, jos kysytään mutta ei vastata. Suositeltavaa olisi, että kyselyn tehneet lapset kokoavat itse sekä esittelevät itse tulokset päättäjille. Lasten tulee myös saada vastaus siihen, mitä asioille aiotaan tehdä. Erittäin suositeltavaa olisi myös, että kyselyn tehneet lapset esittelisivät tuotoksena muille lapsille ja nuorille.

Lasten osallistumista toimintaan olisi voinut lisätä siten, että tytöt olisivat itse voineet sopia tapaamisista nuorisotalojen kanssa sen sijaan, että ryhmän ohjaaja sen teki. Lasten kanssa voisi miettiä myös tarkemmin eri tiedonkeruumenetelmiä ja niiden vahvuuksia ja heikkouksia (haastattelu, kyselylomake, havainnointi jne.)

HUOMIOITAVAA

Mallit on koottu Kuunnelkaa meitä – hankkeen pilottiryhmien raporttien ja toimintasuunnitelmien perusteella. Mallien kuvausten perusteella annetut kehittämisehdotukset saattavat osittain olla sellaisia, joita toimintaryhmissä on jo otettu huomioon, mutta niitä ei lukenut raportissa. Mallit on työstänyt hankkeen kouluttajana toiminut Minijellonat ry:n toiminnanjohtaja, KM Tiina Piironen. Piironen ei vierailut toimintaryhmissä ja tehdyt havainnot perustuvat ainoastaan pilottiryhmien ohjaajien kirjallisina antamiin tietoihin.